

TOPICALITY OF REFORMING NURSING EDUCATION ACCORDING
TO THE PRINCIPLES OF BOLOGNA PROCESS

O.G.Grygola, S.M.Vozniuk

Abstract. The paper is dedicated to the main principles of introducing the Bologna process in to the nursing education.**Key words:** Bologna process, nursing education, European integration, reforming.

УДК 371.311.1

Т.П.Груба, Л.О.Піц

УДОСКОНАЛЕННЯ ФОРМ І МЕТОДІВ САМОСТІЙНОЇ
ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ – ВИМОГИ ЧАСУЧернівецький медичний коледж (директор – доц. О.Ф.Кулик)
Буковинського державного медичного університету, м. Чернівці

Резюме. У статті подано досвід застосування та удосконалення форм і методів позааудиторної роботи студентів у Чернівецькому медичному коледжі Буковинського державного медичного університету.

Ключові слова: позааудиторна самостійна робота, інформаційне забезпечення, індивідуалізація навчання, самоконтроль.

Вступ. Нова освітня ситуація, яка склалася у зв'язку з формуванням зони Європейської вищої освіти, вимагає інтенсифікації навчання [3].

Процес здобуття професійних знань та вмінь на сучасному етапі ускладнюється ще тим, що постійно зростає обсяг інформації, яку повинен засвоїти студент, зменшується кількість годин, відведених на вивчення клінічних дисциплін, відповідно до обсягу матеріалу, який необхідно опрацювати студенту в позааудиторний час. Наші студенти різні: неоднаковий їх інтелектуальний потенціал та рівень вмінь працювати самостійно, – тому ми радо сприяли тенденції до індивідуалізації самостійної роботи, можливості переходу до особистісної моделі підготовки спеціалістів. Разом з цим зростають вимоги до сучасного викладача. У навчальному процесі він виступає як організатор і керівник пізнавальної діяльності студентів, саме він повинен уміло керувати процесом навчання. Перед нами, викладачами-клініцистами, постало завдання: створити належне інформаційне забезпечення самостійної роботи, що, на нашу думку, дає можливість найбільш раціонально і продуктивно засвоювати навчальний матеріал [5].

Основна частина. З метою покращання ефективності роботи студентів у позааудиторний час ми удосконалили й урізноманітнили матеріал методичного забезпечення самостійної роботи з основ сестринської справи, догляду за хворими та медичної маніпуляційної техніки, терапії, педіатрії друкowanими матеріалами позааудиторної самостійної роботи, методичними рекомендаціями з вказаних дисциплін, навчальними посібниками [4].

Створені нами матеріали для забезпечення самостійної роботи студентів представлені не

лише в друкованому, а й в електронному варіанті: навчальні електронні посібники, різноманітні власні версії електронного дидактичного матеріалу, засоби мультимедіа.

При складанні таких матеріалів ми дотримуємося вимог:

- надати запропонованому тексту одночасного і цілісного характеру, подаючи основні вузлові питання і конкретності;
- застосувати засоби активізації роботи студентів із навчальним матеріалом;
- проводити узагальнення і висновки;
- передбачувати можливі запитання студента.

Підготовлений навчальний текст підбираємо, структуруємо, описуємо в пояснювально-ілюстративній та проблемно-інструктивній формі, що полегшує самостійну роботу студента з матеріалом. Такий навчальний матеріал забезпечує організацію самокерованої і самоконтрольованої роботи студентів [1].

Проте важливо не лише надати можливість студенту самостійно опрацювати матеріал, але й перевірити набуті знання шляхом використання самоконтролю. З цією метою ми застосовуємо як друковані матеріали, так і тестові комп'ютерні методи контролю знань, які дозволяють самостійно вибирати обсяг матеріалу для самоперевірки [2].

З метою поглибленого вивчення матеріалу студентам пропонується робота в мережі Інтернет. Студенти самостійно опрацьовують запропоновану навчальну та наукову інформацію, знайомляться з найсучаснішими досягненнями в медицині. Ця робота розглядається нами як цілеспрямований, організований процес навчання, один із засобів пізнання, який сприяє розвитку наукового, творчого мислення, підвищує культуру професійної діяльності, формує інформаційно-

мотиваційну сферу. Робота у всесвітній інформаційній мережі – це поштовх до розвитку творчості, активності студента, до розвитку особистості, яка може самореалізуватися.

Висновок

Шляхом застосування традиційних та сучасних джерел інформації самостійної роботи ми реалізуємо інформаційну та світоглядну функції навчання, що дозволяє одержати міцні, ґрунтовні, повні знання з клінічних дисциплін.

Література

1. Милерян В.Е. Методические основы подготовки и проведения учебных занятий в медицинских вузах (методическое пособие). – Киев, 1997. – 64с.
2. Андреева О.В. Традиционное и активное обучение в преподавании клинических дисциплин // Медицинская сестра. – 2000. - №4. – С. 37-38.
3. Волосовець О.П. Питання якості освіти у контексті впровадження засад Болонської декларації у вищій медичній школі // Медична освіта. – 2005. - №2. – С. 12-16.
4. Ковальчук Л.Я. та ін. Методичні рекомендації для викладачів щодо організації навчального процесу в ТДМУ. – Тернопіль: ТДМУ, 2006. – 25 с.
5. Козаков В.А. Самостійна робота студентів та її інформаційно-методичне забезпечення. – К.: Вища школа, 1990. – 248 с.

УСОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ФОРМ И МЕТОДОВ САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ ПОЗААУДИТОРНОЙ РАБОТЫ СТУДЕНТОВ – ТРЕБОВАНИЕ ВРЕМЕНИ

Т.П.Груба, Л.О.Пиц

Резюме. В статье представлен опыт использования и совершенствования форм и методов внеаудиторной работы студентов в Черновицком медицинском колледже Буковинского государственного медицинского университета.

Ключевые слова: внеаудиторная самостоятельная работа, информационное обеспечение, индивидуализация обучения, самоконтроль.

UPDATING FORMS AND METHODS OF STUDENTS' INDEPENDENT EXTRACURRICULAR ACTIVITY IS THE DEMAND OF TIME

T.P.Hruba, L.O.Pits

Abstract. The paper deals with the experience of using and updating the forms and methods of the student's extracurricular activity at the Chernivtsi Medical College of Bukovinian State Medical University.

Key words: extracurricular activity, information support, individualization of training, self-control.